

KNNV Afdeling Gooi
Taludweg 71, 1215 AC Hilversum
telefoon: 035-6249076
e-mail: secretaris@gooi.knnv.nl
website: www.knnv.nl/gooi

Nieuwsbrief Januari 2015

Dit is de eerste nieuwsbrief in 2015 van de KNNV die bestemd is voor leden van de KNNV en IVN.

In de nieuwsbrieven worden activiteiten aangekondigd alsmede leuke wetenswaardigheden of vermeldenswaardige observaties. De activiteiten zullen ook via de website gepubliceerd worden.

De nieuwsbrief verschijnt als daar aanleiding toe is. Mocht u iets bijzonders te melden hebben? Laat het ons weten. Bijdragen (ze moeten wel passen binnen de doelstellingen van de KNNV; de redactie behoudt zich het recht voor inzendingen te weigeren) kunnen naar mij (Willem-Jan Hoeffnagel; w.j.a.hoeffnagel@hccnet.nl) gestuurd worden.

Activiteiten

Oproep: Wie doet er mee????

In 2016 is het tijd voor een feest. De IVN bestaat hier in het Gooi dan 50 jaar en de KNNV zelfs 100 jaar!

Onze beide verenigingen zijn in de afgelopen jaren steeds nauwer gaan samenwerken. In 2015 gaan we ook een gezamenlijk verenigingsblad "De Grote Ratelaar" uitbrengen. De besturen van beide verenigingen willen dan ook in het jubileumjaar gezamenlijk activiteiten organiseren voor onze leden en het publiek.

Wat we gaan doen staat nog niet vast. Daarvoor hebben wij u nodig. We willen een groep mensen vormen die zich bezighoudt met het bedenken, uitwerken, coördineren en uiteindelijk ook uitvoeren van de activiteiten. Vind je het leuk om mee te werken aan dit mooie project of ben je wel nieuwsgierig, maar wil je eerst nog meer weten, meld je dan aan bij Fred Jansen (IVN; jansen.fred@gmail.com) of Jetse Jaarsma (KNNV; bestlid@gooi.knnv.nl) die de projectgroep zullen leiden. Begin 2015 komen we dan graag een keer bij elkaar met leden van zowel de IVN als de KNNV voor een eerste bespreking.

Oproep: Wie zijn er enthousiast om een insectenhotel te monitoren en te onderhouden?

Er loopt een initiatief van Jelle Harder om, net als bij de Zuiveringsinstallatie in Huizen, ook een insectenhotel te plaatsen bij de nieuwe zuiveringsinstallatie van de AGV in Hilversum. Als dat lukt wordt het insectenhotel weliswaar geplaatst maar dan zijn we er nog niet. Er zijn daarna mensen nodig die zich bereid verklaren om zich verantwoordelijk te gaan voelen voor eventueel onderhoud en monitoring van het

insectenhotel. Voorlopig zal hier geen werk aan zijn is de verwachting, maar het moet wel georganiseerd worden. Daarom de vraag of er leden (zowel KNNV als IVN!) zijn die hier interesse in hebben? Reacties gaarne naar Ellie Fluitsma (secretaris@gooi.knnv.nl 035-6249076).

EIS-dag: Zaterdag 24 januari 2015

Ook komend jaar organiseert EIS weer een landelijke dag met een gevarieerd aanbod aan lezingen. Deze keer staat de dag in het thema van (semi-)aquatische fauna, met bijdragen over o.a. de bijzondere fauna van Limburgse bronnen, bomen in rivieren, loopkevers van slootoevers, terrestrische dansmuggen, en nog veel meer.

Ook kunt u uw kennis van deze fauna testen tijdens de Mysterie Insecten Competitie, eveneens toegespitst op het thema.

Kortom wees welkom, de deuren zijn open vanaf 10:00, waarbij er koffie en thee klaar staat. De dag zal geopend worden om 10:30. Om 16:15 is er de gelegenheid om nog even rustig na te kletsen onder het genot van een hapje en een drankje.

De EIS-dag zal gehouden worden in het auditorium van museum Naturalis te Leiden. Museum Naturalis ligt achter het centraal station van Leiden, vlakbij het Leids Universitair Medisch Centrum. Een routebeschrijving vindt u op naturalis.nl/nl/bezoek/adres/. Het definitieve programma zal later bekend worden gemaakt

Programma

- 10.00 Ontvangst met thee en koffie
- 10.30 Opening Bart van Tooren voorzitter EIS
- 10.40 Herstel van hoogvenen: herstel van soortenarmoede of soortenrijkdom? - Gert-Jan van Duinen
- 11.00 Gravende rode Amerikaanse rivierkreeften: waar gaat het heen? - Bram Koese
- 11.20 Mysterie Insecten Competitie - Christophe Brochard
- 12.00 Lunch (zelf meebrengen of in het museumrestaurant)
- 12.30 Coördinatorenoverleg
- 13.30 wordt nog ingevuld
- 13.50 Zuid-Limburgse bronnen als kwetsbaar biotoop voor bijzondere watermacrofauna - Barend van Maanen
- 14.10 Watermijdende larven van dansmuggen - Henk Moller-Pillot
- 14.30 Ongewervelden en EIS in 2014 en 2015 - Roy Kleukers
- 14.50 Thee- en koffiepauze
- 15.15 Het belang van rietsloten in een intensief agrarisch gebied voor wetland-arthropoden - Kris Decler
Bomen in de Nederrijn - Lek en hun betekenis voor de KRW score
- 15.35 van de macrofauna in 2014, het eerste jaar van de proef In opdracht van Rijkswaterstaat - Alexander Klink
- 16.00 Uitslag Mysterie Insecten Competitie
- 16.15 Sluiting Bart van Tooren aansluitend een borrel

Andere activiteiten (om niet te vergeten) de komende periode:

- Zondag 18 januari: Mossenexcursie in Gooilust o.l.v. Theo van Mens
Verzamelen: Zuidereinde, 's Graveland (toegangsweg naar Gooilust), 10:00 uur.

- Maandag 19 januari: Tropische Drijfzaden Gerhard C. Cadée
Locatie: Infoschuur Gooi, Naarderweg 103a, Hilversum, 19:45 uur.
- Maandag 16 februari: Bomen door Jetse Jaarsma
Locatie: Infoschuur Gooi, Naarderweg 103a, Hilversum, 19:45 uur.
- Zondag 1 maart: Knoppenexcursie in het Arboretum van Doorn o.l.v. Jetse Jaarsma
Verzamelen: Parkeerterrein station Bussum-zuid, 09.30 uur.

Bijzondere Waarnemingen

Er is blijkbaar niet veel te zien buiten want er zijn geen bijzondere waarnemingen binnengekomen.

Verslagen

KNNV Nieuwjaarsbijeenkomst 2015

Verslag van de bijeenkomst

Op zondag 4 Januari was er weer de traditionele Nieuwjaarsbijeenkomst met zelfs de niet zo traditionele aanwezigheid van de Penningmeester (om eerlijk te zijn was het mijn eerste keer). Onder het genot van een kop koffie of thee keek Ellie terug op het afgelopen jaar. Er werd ingegaan op de hoogtepunten (er zijn veel lezingen georganiseerd, cursussen gegeven, excursies gehouden en als klap op de vuurpijl natuurlijk de 1000-soortendag) en de laatste ontwikkelingen van de afdeling. Dit betreft met name de steeds nauwere band met de IVN. Dit gebeurt op landelijk niveau maar ook op afdelingsniveau. Als voorbeeld is het komende samengaan van de afdelings publicaties KNNV Convo en IVN Kleine Ratelaar. Van de Convo komt nog een beperkt maart nummer uit waarna eind maart de eerste, gezamenlijke Grote Ratelaar het licht zal zien.

De bijeenkomst werd gevolgd door de eveneens traditionele excursie op de Pier van Huizen waarvan het onderstaande verslag en foto's gemaakt zijn door Paul van der Poel. Na de wandeling was er een gezamenlijke lunch voor degenen die dat wilden.

Willem-Jan Hoeffnagel

Excursie pier van Huizen

Wat de vogels betreft weer geslaagd ondanks het ontbreken van soorten als kleine zwaan (heel ver weg enkele richting Hollandse brug), grote zaagbek en nonnetje. Van de duikeenden waren er kuifeenden, tafeleenden, slechts één brilduiker en het beroemde "eitje", de man eidereend die inmiddels al zo'n 11 jaar in de omgeving vertoeft. Het was mooi om hem vergeefs te zien baltsen voor de wilde eenden die niets begrijpen van zijn "ah-hoe" groep bij het kop knik en strek

vertoon. Er waren ongewoon weinig grondeleenden, maar het was genieten van de kleurenpracht van de krakeenden, wilde eenden en wintertalingen, waarbij vooral de laatste soort mooi de metallic groene vleugelspiegels in het zonnetje lieten schitteren. De ijsvogel was ook zo vriendelijk om te gaan poseren in een boompje op een van de eilandjes. Na eerst de spetterend blauwe rug te tonen draaide hij - het was een man gezien de geheel zwarte snavel - zich om met de rode borst naar de zon te gaan zitten. Een poosje later voegde een roodborst zich bij hem op een lagere tak. Van de ralachtigen waren de meerkoeten het

grootst in aantal, gevolgd door waterhoentjes; waterrallen waren zo nu en dan te horen met hun roep alsof er een mager varken gekeeld wordt. Enkelen zagen er een langs de rand van een eilandje. Het laatste groepje van drie personen zag een waterral vanuit het riet bij de zuiveringsinstallatie overvliegen naar het eerste eilandje. Daar liep hij al speurend naar lekker hapjes langs de rietrand en over de slikjes, waarbij zij een watersnip die doodstil

stond op korte afstand passeerde. Een mooie uitsmijter op deze fraaie nieuwjaarswandeling.

Paul van der Poel

Informatie

EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden

Het EIS Kenniscentrum brengt regelmatig een Nieuwsbrief uit en onlangs (eind 2014) ontving ik Nummer 60. Altijd weer vol interessante informatie. Deze keer werd mijn aandacht (o.a.) getrokken door een artikel over de groeiende belangstelling voor bestuivers van planten en dan met name bijen en zweefvliegen. Er werd gerefereerd naar de website <http://www.bestuivers.nl/Home>.

Daar toch maar eens op geklikt en toen door naar Publicaties. Wat schets mijn verbazing dat er een viertal boeken (waaronder twee complete delen van de serie Fauna van Nederland) in pdf-formaat te downloaden zijn:

- De Nederlandse bijen: <http://www.bestuivers.nl/Publicaties/De-Nederlandse-bijen>
- De Nederlandse zweefvliegen: <http://www.bestuivers.nl/Publicaties/De-Nederlandse-zweefvliegen>
- Gasten van bijenhotels: <http://www.bestuivers.nl/Publicaties/Gasten-van-bijenhotels>
- Bijenplanten: <http://www.bestuivers.nl/Publicaties/Bijenplanten>

Willem-Jan Hoeffnagel

IVN Natuurcursus “Speuren naar Sporen in de winter”

De afdruk van hoefjes in de sneeuw zijn zelfs voor het ongeoefende oog te herkennen als reeënsporen. Maar dieren laten nog zo veel meer sporen achter: afgekloven dennenappels, keuteltjes, plukjes haar aan een tak. Dieren die je op die plek misschien nog nooit hebt gezien.

Annemarie van Diepenbeek, schrijfster van de veldgids Diersporen, houdt er donderdag 5 februari een boeiende lezing over in de GNR-Infoschuur. Op 14 februari volgt een excursie onder leiding van Christine Tamminga en Michaël Gründeman. Locatie nader te bepalen. De cursus kost € 15 per persoon, overmaken op NL47 INGB 0000728614 t.n.v. IVN Gooi e.o. te Bussum.

Aanmelden per e-mail: natuurcursus.ivngooi@gmail.com. Hier kun je ook voor vragen over de cursus terecht.

Cursusdata

Cursusavond (19.30-22.00 uur), donderdag 5 februari 2015

Excursie (9.30-12.00 uur), zaterdag 14 februari 2015

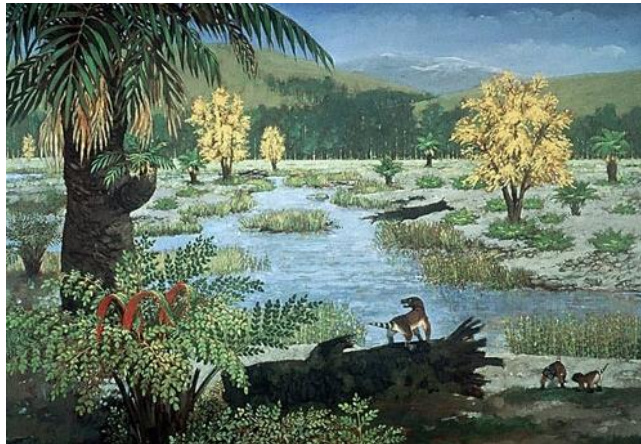
Locaties

Cursusavond: Infoschuur Goois Natuurreservaat, Naarderweg 103, 1217 GL Hilversum.

Excursie: nader te bepalen.

Cursus "Van Alg tot Orchidee", Het verhaal van de Evolutie van de Planten

Wegens de grote belangstelling voor de cursus *Van Alg tot Orchidee*, die het afgelopen voorjaar werd gehouden, organiseert Pinetum Blijdenstein deze cursus nogmaals in 2015. De cursus behandelt de verschillende stadia van de evolutie in het plantenrijk.

Ruim 150 jaar geleden baarde Charles Darwin opzien met zijn evolutietheorie. Over de evolutie in het dierenrijk is veel geschreven. Maar hoe voltrok die evolutie zich in het plantenrijk? Natuurgids en plantenkenner Arend Wakker vertelt in

vier bijeenkomsten hoe de eerste groene algen zich in een periode van vele miljoenen jaren ontwikkelden tot achtereenvolgens varens, coniferen en bloemplanten.

De botanische tuin Pinetum Blijdenstein in Hilversum, waar de cursus wordt gegeven, leent zich bij uitstek voor het aanschouwelijk maken van dit verhaal.

Kosten voor vier cursusmiddagen:

€ 70,00 p.p., inclusief de rijk geïllustreerde syllabus.

Data: zondagen 1, 15, 22 en 29 maart 2015; van 14:00 tot 16:30 uur.

Docent: Arend Wakker, in samenwerking met de Stichting Pinetum Blijdenstein.

Aanmelden: info@pinetum.nl .

KNNV en IVN bladen

Aangezien de KNNV en IVN ook op landelijk niveau steeds meer naar elkaar toegroeien is er sinds kort de mogelijkheid om een abonnement met korting te nemen op elkaars landelijk blad.

KNNV: Voor KNNV leden is het mogelijk om een abonnement te nemen op *Mens en Natuur* voor € 12,50 per jaar waarvoor vier keer per jaar een uitgave ontvangen wordt. Abonneren kan via ivn.nl/mensennatuur.

IVN: Voor IVN leden is het mogelijk een abonnement te nemen op *Natura* voor € 12,50 per jaar waarvoor vier keer per jaar een uitgave ontvangen wordt. Abonneren kan via knnv.nl/natura.

Voor de allerlaatste informatie is er onze website: www.knnv.nl/gooi !!!!